Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

12 DEC 2023

Ons kenmerk 528397 531677 *Datum* 4 december 2023
Bijlage(n) - De impactanalyse van het SbJH
- Het eindrapport van Berenschot over de impactanalyse

Onderwerp
Raadsinformatiebrief van het Haags Toekomstperspectief Jeugd- en Gezinshulp (2023)

Geachte raadsleden,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de regionale samenwerking en de ontwikkelingen op het gebied van de uitvoering van de Jeugdwet en de inkoop n.a.v. het Haags Toekomstperspectief Jeugd- en Gezinshulp.

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet met als doel dat alle kinderen en jongeren gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor alle vormen van hulp en ondersteuning variërend van licht ambulant tot en met intensieve, zeer gespecialiseerde zorg, al dan niet met verblijf. Oftewel, de gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van de verschillende vormen van jeugdzorg, te weten:

- Jeugdhulp (hulp aan jeugdigen met een verstandelijke beperking en bij opvoedproblemen) en JeugdhulpPlus;
- Jeugdbescherming (ondertoezichtstelling, voogdij);
- Jeugdreclassering (gedwongen of vrijwillig toezicht en begeleiding).

Onder deze verantwoordelijkheid in het kader van de Jeugdwet valt ook de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders. Hierbij kan gedacht worden aan o.a. voor- en vroegschoolse educatie, voorlichting vanuit het consultatiebureau of hulp vanuit het Maatschappelijk Team.

Midden-Delfland en de Jeugdhulpregio Haaglanden
De gemeente Midden-Delfland koopt jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering regionaal in via het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH). Wij doen dit vanwege de schaal waarop de hulpverleningsorganisaties werken en de beschikbaarheid van specialistische zorg en expertise. Daarnaast zijn er zeker voor kleine gemeenten als Midden-Delfland efficiëntie- en schaalvoordelen te behalen, en hebben we in regionaal verband meer inkoopkracht. Ook nemen de uitvoeringslasten voor zowel gemeenten als aanbieders af als zij de specialistische jeugdhulp regionaal organiseren en inkopen.

Voor nu is het alleen verplicht om de inkoop van jeugdbescherming en -reclassering regionaal in te kopen. In de toekomst wordt een dergelijke samenwerking ook verplicht in het kader van de

Hervormingsagenda Jeugd om de beschikbaarheid van (hoog)specialistische jeugdhulp significant te verbeteren.

Ontwikkelingen jeugdhulpregio Haaglanden
In de jeugdhulpregio Haaglanden werken we met tien gemeenten samen via de regionale samenwerking Jeugdhulp Haaglanden. Op dit moment wordt alle specialistische jeugdhulp op regionaal niveau (H10) ingekocht. Vanaf 1 januari 2024 gaat dit veranderen. De gemeente Voorschoten verlaat vanaf het nieuwe jaar de jeugdhulpregio Haaglanden. Daarnaast hebben we u op 11 januari 2023 via een raadsinformatiebrief met kenmerk 0000297530 geïnformeerd over het 'Haags Toekomstperspectief' wat betekent dat de gemeente Den Haag vanaf 2024 een deel van de ambulante en specialistische ambulante jeugdhulp zelf in gaat kopen. Ten aanzien van de overige specialistische jeugdhulp, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering blijft de gemeente Den Haag wél onderdeel van de huidige regionale inkoop en zal zij onderdeel blijven van de Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (GR SbJH). De andere acht gemeenten, waaronder Midden-Delfland, handhaven de lopende inkoopcontracten.

Om de invloed van deze ontwikkeling voor de overige acht gemeenten en de regionale samenwerking tijdig in kaart te brengen, heeft het SbJH samen met de gemeenten een impactanalyse uitgevoerd (bijlage 1). Op initiatief van de bestuurders van de acht gemeenten binnen de regio Haaglanden is tevens een review op de impactanalyse uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau, te weten Berenschot (bijlage 2). Bestuurders wilden namelijk hun informatiepositie verbeteren en door middel van een onafhankelijke toets inzicht en grip op de ontwikkelingen vergroten. Hieruit kwam naar voren dat het Haags Toekomstperspectief op twee manieren van invloed is op de regionale samenwerking in de regio Haaglanden. In de eerste plaats door de daadwerkelijke impact ervan op de verhouding in gezamenlijk uitgevoerde taken en het zorglandschap en in de tweede plaats vanwege de invloed van het proces op het vertrouwen dat gemeenten hebben in de onderlinge samenwerking. Daarnaast speelt er in het bredere jeugddomein een aantal ontwikkelingen waar gemeenten alert op dienen te zijn. Dit alles maakt het nodig om stil te staan bij de wijze van samenwerken en de daarbij behorende structuur.

Op basis van de uitgevoerde review komt Berenschot tot een aantal aandachtspunten en aanbevelingen. Bijvoorbeeld het belang van gemeentelijke betrokkenheid bij de afspraken in wording en de dialoog over de impact van het Haags Toekomstperspectief op aanbieders. Daarnaast zijn er ook aandachtspunten die voortkomen uit bredere ontwikkelingen rondom de Jeugdwet, zoals de arbeidsmarkt en het financieel beheersbaar houden van de jeugdhulp. Het laatste aandachtspunt van Berenschot is het verbeteren van de samenwerking en governance in de regio zodat de genoemde aanbevelingen opgevolgd kunnen worden.

Vanzelfsprekend is ook het risico op kostenverzwaring onderzocht voor de overige acht deelnemende gemeenten. Omdat de actuele meerjarenbegroting is vastgesteld tot 2026 ziet Berenschot hier op de korte termijn geen reëel risico. Het is op termijn denkbaar dat Den Haag een ander aandeel in de Gemeenschappelijke Regeling wenst. Dit vraagt expliciete aandacht in het onderzoek naar de governance teneinde dit te verbeteren en moet door de gemeenten zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau onderwerp van gesprek zijn en blijven.

Vervolg en vooruitblik
Naar aanleiding van de Impactanalyse en de Review zijn er inmiddels afspraken in gang gezet, waardoor de mogelijke risico's van het Haags Toekomstperspectief in algemene zin beperkt en beheersbaar zijn en blijven. Zo zijn we momenteel bezig om tot een regionaal akkoord te komen tussen gemeenten en aanbieders, waarin heldere afspraken worden gemaakt over het bieden van zorgcontinuïteit aan jeugdigen in de regio Haaglanden. Hiermee zorgen we ervoor dat de jeugdhulp binnen de regio op een gelijkwaardige manier beschikbaar blijft. Ook zijn er verschillende processen opgestart om tot duidelijke afspraken te komen rondom op- en afschalen, wachtlijsten en grensverkeer tussen jeugdhulp en onderwijs.

Voor wat betreft de onderlinge samenwerking zijn we zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau (en

met aanbieders) momenteel met elkaar in gesprek over gedeelde waarden en een toekomstbestendige governance c.q. regionale samenwerking. De wijzigingen die voortkomen uit deze verkenning worden - indien noodzakelijk - meegenomen in een wijziging van de GR SbJH.

Het Haags Toekomstperspectief werpt een aantal vragen op, maar formuleert ook de mogelijkheid om te komen tot een betere samenwerking met concrete samenwerkingsafspraken. Het vraagstuk van de arbeidsmarktkrapte heeft de aandacht binnen een regionale werkgroep met gemeenten en aanbieders. Daarnaast zijn de gemeenten in Haaglanden in gesprek over verschillende scenario's voor de toekomst van de jeugdhulpcontracten. Vanuit onze gemeente nemen we actief deel aan deze gesprekken en werkgroepen, zodat we lokale en regionale ontwikkelingen goed op elkaar kunnen afstemmen.

Tot slot
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester